

Fővárosi Ítéltábla

7.Pf.20.131/2021/5.

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt felperes (felperes címe) felperesnek – a dr. Tálosi Adrienn ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt I.r. alperes (alperes címe.) I. rendű, a dr. Kovács Lóránd Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe1) által képviselt II.r. alperes (alperes címe.) II. rendű alperesek ellen személyiségi jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2020. október 15. napján kelt 62.P.21.042/2020/6. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 9. sorszám alatt, a II. rendű alperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.800 (Tizenötezer-nyolcszáz) forint fellebbezési eljárási költséget, valamint az államnak külön felhívásra 64.000 (Hatvannégyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 11.700 (Tizenegyezer-hétszáz) forint fellebbezési eljárási költséget, valamint az államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes által üzemeltetett www.portál internetes hírportálon 2018. október 30-án „Az személylt támadó felperes többmilliós ajándékut fogadott el a települési olimpiára” címmel jelent meg cikk. A cikk szerint a felperes, aki pártl képviselő és a miniszterelnököt támadta külföldi utazása miatt, kétszínű és álságos, mivel arról nem számolt be, hogy sokmilliós ajándékut kapott a települési olimpiára. Közölték, hogy az utat a cég1 Kft. fizette, az olimpia összes rendezvényére VIP-belépőt is kapott. Arról is tájékoztatott az írás, hogy business osztályon repült, és egy elegáns szállodában töltötte a legutóbbi nyári olimpia idejét. Kiszámolták, hogy

mennyibe kerülhetett az utazása, majd a cikk azzal foglalkozott, hogy a minimum 2.000.000 forintos luxus útról nem olvasható semmi sem a felperes vagyonynyilatkozatában. Közölték, hogy a felperest megkérdezték a luxus útról, és a felperes gyakorlatilag megismételte, amit a közösségi oldalon is írt: lényegét tekintve minden ténybeli állításukat elismerte, de azt vitatta, hogy mindezt luxus útnak lehetne nevezni és persze szidta a kormányt.

[2] A II. rendű alperes által üzemeltetett www.internetes portál internetes portálon ugyancsak 2018. október 30-án „Kiderült! felperes a települési olimpiára többmilliós ajándékut fogadott el” címmel jelent meg cikk, amelyben részletesen ismertették az portál-n megjelent előző írást.

[3] A felperes kérelmére a II. rendű alperes által üzemeltetett internetes portál szerkesztősége helyreigazítást tett közzé, mely szerint a portálukon 2018. október 30-án „Kiderült! felperes a települési olimpiára többmilliós ajándékut fogadott el” címmel megjelent cikkben valótlanul híresztelték az portál cikkére hivatkozva, hogy a felperes ajándékut fogadott el a 2016-os településben megrendezésre kerülő olimpiai játékokra. A valóság ezzel szemben az, hogy a felperes a nyári olimpiára hivatalos minőségében, a 2024-ben megrendezni tervezett nyári olimpiai játékok pályázatának lebonyolítására létrehozott cég1 Kft. szervezésében, az olimpiai pályázat megvalósításának támogatására alakult Testület tagjaként utazott el. Valótlanul állították továbbá azt is, hogy a repülőgépen business osztályon utazott országba.

[4] Az I. rendű alperes által üzemeltetett portál szerkesztősége nem tett eleget a helyreigazításra irányuló kérelemnek. A Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.027/2019/5. számú ítélete alapján olyan tartamú helyreigazításra kötelezte a bíróság az I. rendű alperes által üzemeltetett honlap szerkesztőségét, mely szerint a cikkükben valótlanul állították, hogy a felperes többmilliós ajándékut fogadott el a települési olimpiai játékokra, a valóságban a felperes a 2024-ben városban megrendezni kívánt nyári olimpiai játékok pályázatára létrehozott testület tagjaként hivatalos minőségben utazott. Valótlanul állították, hogy a felperes VIP belépőt kapott valamennyi versenyre, hogy business osztályon repült és luxus szállodában szállt meg. A hírportál szerkesztősége az ítélelehoztal napjáig nem tett eleget a jogerős ítéletnek.

[5] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I-II. rendű alperesek megsértették a jóhírnevét azzal, hogy a sérelmezett cikkekben az I. rendű alperes valótlanul állította, míg a II. rendű alperes valótlanul híresztelte, hogy többmilliós értékű ajándékut fogadott el a települési nyári olimpiára, és ennek tényét az erre vonatkozó kötelezettség ellenére nem tüntette fel a nyilatkozatában. Kérte továbbá az I. rendű alperes kötelezését 800.000 forint, a II. rendű alperes kötelezését 300.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

[6] Hivatkozott arra, hogy amennyiben igazak lennének az I-II. rendű alperesek által nyilvánosságra hozottak, az durva kötelezettségszegés lett volna a felperes részéről, mivel országgyűlési képviselőként minden évben vagyonynyilatkozatot kell tennie. Súlyosan

sértőek az állítások, mivel ezek által korrupciós vádat is megfogalmaztak vele szemben. Köztudomásúnak kérte értékelni, hogy a sérelmezett alperesi közlés hatására a felperes megítélése hátrányosan változott meg a közvélemény előtt, az általa megjelölt összegek arányban vannak a jogsértés súlyával. Kiemelte, hogy az I. rendű alperes jogsértése súlyosabb, mivel ő volt az első közlője a hamis állításnak, továbbá helyreigazítási kötelezettségének sem tett eleget.

[7] Az I-II. alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Az I. rendű alperes védekezése szerint a felperes közéleti szereplő, a cikk a felperes külföldi utazásával kapcsolatos tájékoztatás, amely hozzájárul a felperes személyével kapcsolatos közéleti vitához. A közlés nem sértő, mivel az ajándékút kifejezés alkalmazható olyan esetben, ha valaki egy utazáson vehet részt, amelynek költségeit nem kell viselnie, függetlenül attól, hogy milyen minőségben vesz részt azon.

[8] A II. rendű alperes védekezése szerint cikkének valós az a megállapítása, hogy a felperes többmilliós ajándékutat kapott a települési olimpiára, mivel azért nem fizetett. A közlésnek hiányzik a sértő jellege is. A felperes által kért sérelemdíj mértéke eltűzött, hiányzik továbbá a II. rendű alperes felróhatósága is, hiszen csak másodközlő volt. A helyreigazítás önkéntes közzétételével az alperes minden elégtételt megkapott, így a felperes akkor sem lenne jogosult sérelemdíjra, a sérelem csekélyisége és az önkéntes helyreigazítással kapott elégtételre tekintettel, ha a kereset jogalapja fennállna.

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az I-II. rendű alperesek megsértették a felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát azzal, hogy az I. rendű alperes az általa üzemeltetett www.portál portálon 2018. október 30-án „Az személylt támadó felperes többmilliós ajándékutat fogadott el a települési olimpiára” címmel megjelent cikkben valótlanul állította, a II. rendű alperes pedig az általa üzemeltetett www.portál2 portálon szintén 2018. október 30-án „Kiderült! felperes a települési olimpiára többmilliós ajándékutat fogadott el” címmel megjelent cikkben valótlanul híresztelte a felperesről, hogy többmilliós értékű ajándékutat fogadott el a települési olimpiára és ennek tényét nem tüntette fel a vagyonyilatkozatában.

[10] Kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 800.000 forint sérelemdíjat, valamint 50.990 forint perköltséget, a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 300.000 forint sérelemdíjat, valamint 18.860 forint perköltséget. Kötelezte továbbá az I. rendű alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg a Magyar Államnak 72.270 forint, a II. rendű alperest, hogy ugyanezen a módon fizessen meg a Magyar Államnak 26.730 forint feljegyzett eljárási illetéket.

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában döntése alapjaként hivatkozott az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, az R) cikk (2) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1) és (2) bekezdésére, 2:43. § d) pontjára, 2:44 §-ára, 2:45. § (2) bekezdésére, 2:51. § (1) bekezdésére, a 2:52. § (1), (2) és a (3) bekezdésére.

Ismertette a bírói gyakorlat által a személyiségi jogi perekben is alkalmazott PK 12., 13. és 14. számú állásfoglalások lényegét, valamint a szabad véleménynyilvánításhoz való jog tartalmával, terjedelmével és korlátaival foglalkozó 30/1992. (V. 26.) AB határozat, a 36/1994. (VI. 24.) AB határozat, a 7/2014. (III. 7.) AB határozat, valamint a 13/2014. (IV. 18.) AB határozat indoklásának részleteit.

[12] Megállapította, hogy a felperes országosan ismert politikus, aki a közéleti kérdésekkel évek óta médianyilvánosság előtt foglalkozik, jelenleg is országgyűlési képviselő, a közélet formálásában vezető szerepet játszó parlamenti párt egyik ismert arca. Közszereplőnek minősül, aki a közéleti tevékenységével kapcsolatban, a vele szemben megfogalmazott kritikákat, véleményeket, értékítéleteket fokozottan kell tűrje. Megállapította azt is, hogy közszereplő politikusként folytatott magatartásával, tevékenységével függték össze az alperesi cikkek, ebben a vonatkozásában a felperesnek közszereplőként nagyobb a tűrés kötelezettsége. Kifejtette, hogy a sérelmezett közlések tényállítások volt, amelyek valóságát az I-II. rendű alpereseknek kellett bizonyítaniuk. Megállapította, hogy a II. rendű alperes azzal nem tudta a tényállítás valóságát igazolni, hogy a felperes nem fizetett az útert, mivel a felperes a munkáját végezve volt az olimpián, így teljesen természetes, hogy a költségeket nem neki, mint a munkáját végző személynek kellett fizetnie. A felperes az olimpián hivatalos minőségben, a pályázat megvalósításának támogatására létrehozott Testület tagjaként utazott el, a tartózkodása az olimpián nem egy ajándékba kapott luxus utazás volt.

[13] Mindezek alapján az I-II. rendű alperesek nem tudták bizonyítani, hogy a felperes többmillió értékű ajándékut fogadott volna el a települési olimpiára, melynek tényét nem tüntette fel a vagyonyilatkozatában.

[14] Utalt arra, hogy az Alkotmánybíróság a 7/2014. (III. 7.) AB határozatban a városi doktrína alapján rögzítette, hogy a közszereplők tevékenységére vonatkozó közlés tekintetében a közlő tudattartalmának is jelentőséget kell tulajdonítani. Köztudomásúnak tekintette, hogy valótlanul azt állítani egy országgyűlési képviselőről, hogy egy olyan többmillió értékű ajándékut fogadott el a települési olimpiára, melynek tényét nem tüntette fel a vagyonyilatkozatában, az súlyosan sértő az érintett személyre nézve. Az ilyen valótlan állítás a felperes politikusként való megítélésére nyilvánvalóan kedvezőtlen kihatással van. Lényegében konkrét jogszabálysértéssel vádolták meg, korrupciós vádat is megfogalmaztak vele szemben. Kifejtette, hogy az a kijelentés, mely szerint többmillió értékű ajándékut fogadott el, melynek tényét nem tüntette fel a vagyonyilatkozatában, alkalmas volt a felperesbe vetett közbizalom megingatására, a megítélésének közvélemény előtti hátrányos megváltoztatására, hiszen egy képmutató, nem tisztességes, hiteltelen politikusként jelenítették meg. Megállapította, hogy az előző körülmények miatt a peresített alperesi valótlan tényállítások – a felperes fokozott tűrés kötelezettsége mellett is – megsértették a felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát. A valótlan tényállítások továbbá indokolatlanul bántóak, öncélúan vádaskodóak is voltak. Az I. rendű alperes a felperest sértő, valótlan tényeket állított, míg a II. rendű alperes a felperest sértő, valótlan tényeket híresztelt úgy, hogy erről tudott, vagy legalábbis tudnia kellett.

[15] Kifejtette, hogy a felperes mint politikus számára a közbizalom megléte nélkülözhetetlen, ezzel az I-II. rendű alperesek is tisztában vannak. Ha vele kapcsolatban az a

vélekedés alakul ki, hogy képmutató, nem tisztességes, hiteltelen politikus, akkor az számára egyértelműen negatív következményekkel jár. Kiemelte, hogy a társadalomra jelentős befolyással bíró sajtótermékeknek – mint az I-II. rendű alperesek sajtótermékei – fokozott a felelőssége a megjelentetett tartalmak valósága tekintetében. Az I-II. rendű alpereseknek nyilvánvalóan tisztában kellett lenniük állításaik, híresztelésük valótlanosságával, elmulasztották a véleménynyilvánítási alapjuk felelős gyakorlásából adódó gondosságot, a tények valóságtartalmának vizsgálatát. A fentiek miatt a kifogásolt részletek politikai vita részének sem tekinthetők.

[16] Mindezekre tekintettel megállapította a jogsértést, és alaposnak találta a sérelemdíj iránti kereset jogalapját is. Köztudomású tényként fogadta el, hogy a felperest nem vagyoni sérelem érte az I-II. rendű alperesek jogsértő magatartásával összefüggésben. Kiemelte, hogy egyértelműen hátrányosan érinti és a politikus felé irányuló közbizalmat rombolja a peresített, személyiségi jogot sértő valótlan állítás. Egy ilyen jellegű jogsértés negatív hatással van az érintett politikus társadalmi megítélésére, politikai jövőjére is.

[17] A felperest ért nem vagyoni sérelem kompenzálására – figyelemmel a jogsértés súlyára és tartalmára, az alperesi felróhatóságra, a sérelemdíj preventív funkciójára, arra, hogy a személyiségi jogokat sértő cikkek széles nyilvánossághoz jutottak el, valamint arra, hogy a perbeli tartalom vonatkozásában az I. rendű alperes jogerős ítélet ellenére sem hajtotta végre a sajtó-helyreigazítást, míg a II. rendű alperes bírósági eljárás nélkül, a felperes kérésére végrehajtotta a helyreigazítást – az I. rendű alperes által 800.000 forint, a II. rendű alperes által 300.000 forint sérelemdíj megfizetését találta szükségesnek és elégségesnek. Hangsúlyosan vette figyelembe, hogy az I. rendű alperesi cikk két éve folyamatosan, változatlan jogsértő tartalommal érhető el, holott jogerős ítélettel a bíróság a perbeli részeket érintően sajtó-helyreigazítást rendelt el. Az elsőfokú bíróság meggyőződése szerint az említett összegek alkalmasak a felperest ért hátrányok kompenzálására. A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján határozott.

[18] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű alperes fellebbezést terjesztett elő, melyben elsődlegesen kérte a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan kérte a sérelemdíj összegének 100.000 forintra mérséklését. A felülbírálati jogkör gyakorlását a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c) és a d) pontjaira alapítva kérte.

[19] Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat és a köztudomású tényeket kirívóan okszerűtlenül értékelte. A kifogásolt közlés nem sértő, mivel az ajándékút kifejezés az általános közfelfogás, illetve közbeszéd alapján minden olyan esetben alkalmazható, amikor valaki egy olyan utazáson vehet részt, amelynek költségeit nem kell viselnie, függetlenül attól, hogy az utazáson milyen minőségben vesz részt. Az elsőfokú bíróság nem adta indokát, hogy a kifogásolt közlések mennyiben járultak hozzá ahhoz, hogy a felperes személyéről kedvezőtlen értékítélet alakuljon ki, az mennyiben hatott negatívan a társadalmi megítélésre annyiban, hogy azokat ne kellene közszereplőként eltűnnie. Kiemelte, hogy a kifogásolt közlések türéseire köteles, mivel országgyűlési képviselőként a saját döntése alapján vált a közügyek másoknál aktívabb alakítójává, vállalva az érintett közösség nyilvánossága előtti értékeléseket és bírálatokat is, ezért a közügyek vitatása körében nagyobb türelemmel kell tűnnie a személyét támadó

véleménynyilvánításokat. Közszerelő politikus mivolta miatt kizárólag az emberi státuszt alapjaiban tagadó véleménynyilvánítások egészen szűk köre minősülhet a sajtót megillető alapjogok korlátjaként. Ebből kitűnően a közlések sértő jellege hiányzik, illetve nem minősülnek olyanoknak, ami ne élvezné a fokozott tűrési kötelezettségre figyelemmel a véleménynyilvánítás szabadságát.

[20] Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj mértéke eltúlzott, nem vette figyelembe kell súllyal, hogy a felperes évek óta közismert személy, aktív politikus, országgyűlési képviselő, akinek a személyével kapcsolatos viták széleskörű közérdeklődésre tartanak számot. Ezek a körülmények kiemelkedő jelentőségűek, a személyiségi jog védelme adott esetre vonatkozó korlátainak megítélése szempontjából. A felperes továbbá a keresetben érvényesített összegű sérelemdíjat megalapozó többlettényállást nem igazolt, csupán minimális sérelemdíjra tarthatna igényt akkor is, ha esetlegesen jogsértés megállapítható lenne. Az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak sem, hogy az általa megállapított sérelemdíj miként és mennyiben alkalmas a felperest ért nem vagyoni hátrány kiegyenlítésére.

[21] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II. rendű alperes is fellebbezést terjesztett elő. Fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a felperes keresetének teljes elutasítását, másodlagosan a sérelemdíj mellőzését. A felülbírálati jogkör gyakorlását a Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjára alapította.

[22] Hivatkozott arra, hogy a II. rendű alperesi cikk nem a felperes magánéletével foglalkozott, hanem a felperes politikai tevékenységével, közéleti hitelességével, alkalmasságával, így vélelmezendő a közlés véleményként való értelmezése. Álláspontja szerint a véleményszabadság védelme alá tartozik a túlzó kritika akkor is, ha a túlzás esetleg ténybeli kérdést is érint, ugyanakkor a felperesnek minden lehetősége megvolt a kritika széleskörű cáfolatára. Mindezek alapján olyan tényállítást, amely alapján a felperes jóhírnév megsértése miatt igényt érvényesíthetne, nem tartalmazott.

[23] A megállapított 300.000 forint sérelemdíj eltúlzott, nem áll összhangban a felperest ért sérelemmel, a II. rendű alperes felróhatóságával és a hasonló esetekben megítélt marasztalási összegeket is eltúlzott módon meghaladja. Hivatkozott arra, hogy a II. rendű alperes másodközlő volt, ezért a felróhatósága kisebb. A felperes tűrési kötelezettsége különösen nagy a felperes közéletben betöltött szerepvállalására figyelemmel. Érvelése szerint azt kellett vizsgálni és mérlegelni, hogy a felperes jóhírnevében, a vele kapcsolatban megjelent tényállítások következtében keletkezett csorbulás kompenzálására milyen összegű sérelemdíj alkalmas. Megítélése szerint a sérelmezett tényállítás nem minősül olyan közlésnek, amely a felperes társadalmi megítélését hátrányosan csorbítaná. A sérelemdíj alkalmazásának feltétele valamely nem vagyoni hátrány megléte a sérelmet szenvedett fél oldalán, a jogszabályi rendelkezések helyes értelmezése alapján ugyanis a fél az őt ért nem vagyoni sérelemért követelhet sérelemdíjat.

[24] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Hivatkozott arra, hogy az I-II. rendű alperesek fellebbezése érdemben nem

elbíráható, az alperesek nem jelöltek meg semmilyen jogszabályt, amit az ítélet sértene, nincsen olyan jogszabály, amelynek elsőfokú bíróság általi betartása vagy megsértése a Fővárosi Ítéltábla által egyáltalán vizsgálható volna. Az I. rendű alperes fellebbezése a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlására tett indítvány körében is hiányos, még csak utalás szintjén sem említi meg, mitől okszerűtlen az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás eredménye.

[25] Hivatkozása szerint a közvélemény és az átlagolvasók is különbséget tudnak tenni a között, hogy egy utazást valaki ajándékba kap valakitől, vagy sportdiplomataként közfeladatot ellátva kell elutaznia valahova, ahol egyébként dolgozik, hivatalos munkát végez. Utalt arra, hogy a 32.Pf.20.177/2019/7. számú ítéletében a Fővárosi Ítéltábla kimondta, hogy az a jogsértő, hogy elhallgatják, nem magánszemélyként, szórakozásból, hanem a városi olimpia szervezési munkálataiért felelős cég tevékenységi körébe illeszkedő feladatokkal, kötelezettségekkel utazott a települési olimpiára. Az utazását így kifejezetten egy cégtől, ellenszolgáltatás nélkül, korruptan, ajándékként kapott útként írják le. Erre való tekintettel a kifogásolt közlés még csekély ténybeli alappal sem rendelkezik az ajándékút és a vagyonyilatkozatban történő feltüntetés kötelezettségével kapcsolatban sem.

[26] A korrupciós vád, a norma megszegésének vádja az általános közfelfogás szerint is sértő rá nézve. Kiemelte, hogy a valótlan és sértő állításokra, amelyek a perbeliek is, még egy közszereplő tűrési kötelezettsége sem terjed ki. Különös tekintettel arra, hogy az I-II. rendű alperesektől foglalkozásuk, hivatásuk gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna a tények valóságtartamának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztották mindketten. Az a sajtószerv, amely egy valótlan és sértő állítást úgy közöl bárkiről, hogy az illetőt erről meg sem kérdezi, meg sem próbálja még csak megismerni sem az álláspontját, a fokozott tűrési kötelezettségre már csak ezért sem hivatkozhat. Az I-II. rendű alperesek kifejezetten rosszhiszeműen, a lejárátás szándékával közölték a sérelmezett állításokat, és ahogy azt az elsőfokú bíróság ítélete helyesen rögzíti, nyilvánvalóan tisztában is kellett lenniük állításuk valótlanásával.

[27] A sérelemdíjjal kapcsolatos fellebbezést is alaptalannak tartotta, mivel a súlyos valótlanság állítása, kiemelkedő felróhatóság, az I-II. rendű alperesek által üzemeltetett médiatermékek kimagasló népszerűsége, olvasottsága indokolta a magasabb összegű sérelemdíj alkalmazását.

[28] Kiemelte, hogy az elrendelt helyreigazítás elmaradása az I. rendű alperes esetében súlyosbítja a jogsértést, hiszen így a valótlan állítások közlése miatti jogsérelem még minimálisan sem enyhült. A II. rendű alperes sérelemdíjfizetési kötelezettsége pedig olyan alacsony, mely a bírói gyakorlat szerint hasonló esetekben alkalmazott mérték minimumához közelít, a jogsértése pedig még úgy is, hogy helyreigazítást közölt a valótlanságok miatt, súlyosabb annál, hogy csökkenteni kelljen a szubjektív jogkövetkezményt. A helyreigazítás nem teszi meg nem történtté a neki okozott sérelmet, önmagában a sajtó-helyreigazítás megvalósulása nem zárja el az igényérvényesítőt általános személyiségi jogi igény előterjesztésétől. A sérelemdíj Ptk.-ban is rögzített kettős funkciójának (egyrészt a kompenzáció, másrészt a magánjogi büntetés) érvényesülését nem szolgálná az I. rendű alperes által a fellebbezésében megjelölt összeg, amely jelképes volta miatt kiüresítené ezen jogintézményt.

[29] Kérte, hogy abban az esetben is, ha a sérelemdíjat mérsékelné a Fővárosi Ítéltábla, a Pp. 83. § (3) bekezdésére figyelemmel értékelje, hogy a követelése nem volt nyilvánvalóan eltúlzottnak tekinthető.

[30] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[31] Az alperesek fellebbezése nem megalapozott.

[32] A felperes helyesen hivatkozott arra, hogy az I. rendű alperes fellebbezése alapján a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkör nem gyakorolható, nem állapítható meg, hogy a tényállás módosítását, kiegészítését a fellebbező milyen tartalommal kérné. A fellebbezések tartalmából egyebekben megállapítható volt, hogy a tényekből levont jogi következtetéseket az alperesek milyen körben vitatták, illetve a sérelemdíjra vonatkozó döntés felülbírálatát milyen okokból kérték. A sérelemdíj tekintetében a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlásához nincs szükség jogszabálysértés megjelölésére.

[33] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a fellebbezés elbírálása során irányadónak tekintette. Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróságnak a jogszabályok helyes megjelölésével és megfelelő alkalmazásával meghozott döntésével egyetértett a következő indokok kiemelése mellett.

[34] Az elsőfokú bíróság figyelembe vette, hogy a felperes közéleti szereplő, a kifogásolt közlések témája a közéleti szereplésével összefügg és közérdeklődésre tart számot. A jóhírnév megsértése miatt indított pereknél megfelelően irányadó PK 12. számú állásfoglalással összhangban a cikk egészét, és az átlagolvasó értelmezését szem előtt tartva, helyesen értékelte azt is, hogy az ingyenes kiutazás a perbeli alperesi szövegekben olyan juttatásként, egy cégtől elfogadott ajándékként jelent meg, amit a felperes kötelezettségét megszegve nem tüntetett fel a vagyonyilatkozatában. Nincs jelentősége annak, hogy az ingyenes út értelmezhető-e, értékelhető-e általában ajándékútnak, a kifejezéseket a konkrét cikkek összefüggésében kell értékelni. Mivel a cikkekből félrevezetően nem derül ki, hogy nem ajándékba kapott luxus utazásról volt szó, hanem a felperes a városi olimpiai pályázattal kapcsolatos köz megbízatása, védnöki feladatai teljesítése érdekében utazott a települési olimpiára, helyesen értékelte az elsőfokú bíróság a kifogásolt részleteket bizonyítatlan, ténybeli alap nélküli valótlan tényállítást tartalmazó közlésnek, nem pedig véleménynek, kritikának. A települési út előzőek szerint nem ajándékba kapott út volt, a vagyonyilatkozatban feltüntetésének elmulasztására vonatkozó közlés nem rendelkezett ezért minimális tényalappal sem, ráadásul a cikknek ez a részlete az átlagolvasót abban a cikk által keltett tévedésében erősíti meg, hogy a felperes nem a munkáját végezte, hanem az utat ajándékba kapta.

[35] Helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság, hogy az adott összefüggésben az ajándékútra vonatkozó valótlan kijelentés a felperes hátrányos megítélésére is alkalmas, sértő tartalommal bír, mivel a vagyonyilatkozati kötelezettség megszegésével hozza összefüggésbe, illetve a felperest a miniszterelnököt érintő kritikája kapcsán képmutatónak állítja be, aki elhallgatja a saját ajándékba kapott luxusújtját. A negatív megítélésre alkalmas tartalom igazolásán túl nem kell bizonyítania a sérelmet szenvedett félnek, hogy ténylegesen milyen módon befolyásolta a róla való kedvezőtlen értékítélet kialakulását a sértő tartalom.

[36] Az elsőfokú bíróság a valótlan és sértő tartalom megállapítása mellett helyesen mérlegre tette a felperes közszereplőként, közérdekű témában fennálló fokozottabb tűrési kötelezettségét is, értékelte a jogsértés súlyát, és a közlő tudattartalmát. Az elsőfokú bíróság által idézett városi doktrína figyelembevételére alapján is jelentőséget kell tulajdonítani a közlő tudattartalmának, és önmagában nem elég a felperes válaszadási lehetőségének értékelése a jogsértés, illetve a felelősség megállapításának mellőzéséhez. Helyesen állapította meg a 7/2014. (III. 7.) AB határozat indokolására [49] figyelemmel azt is, hogy a fokozott tűrési kötelezettséggel biztosított alkotmányos védelem önmagában nem védi a hamis tényállításokat, és nem vonatkozik a tények meghamisítására. Az alperes fellebbezési érvelésével szemben nemcsak az emberi méltóságot sértő vélemények vannak a közéleti véleménynyilvánítási szabadság megengedett, tágabb határain kívül.

[37] A Fővárosi Ítéltábla a mérlegelés során annak tulajdonított jelentőséget, hogy bár a felperes – az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően – közéleti hitelességét illetően valóban fokozottabb tűrési kötelezettségre köteles, a felperesre vonatkozó vagyonyilatkozattételi kötelezettség megszegésére utaló, az ajándékba kapott, eltitkolt luxusúttal összefüggő, korrupció gyanúját is felvető állítás, kellően súlyos ahhoz, hogy azt a felperesnek ne kelljen elviselnie mindenféle ténybeli alap nélkül. Elvárható ilyen esetben az érintett megkérdezése, álláspontjának közlése, vagy az információ ellenőrzése. Az I. rendű alperes cikkében finanszírozóként szereplő cég1 Kft. neve alapján is fel kellett vetődnie az újságíró előtt, hogy nem ajándékba kapott útról volt szó, hanem a városi olimpiához kapcsolódó megbízatásról. Ennek a körülménynek, a tervezett városi olimpiával kapcsolatos feladatvállalásnak az elhallgatása, és ebből eredően félrevezető, korrupciógyanús információk közlése súlyos gondatlanságra, vagy szándékos lejárásra utal, amely újságírói magatartásra, a tények meghamisítására a közéleti véleménynyilvánítás fokozott védelme sem terjed ki. A Fővárosi Ítéltábla az alperesek fellebbezésére tekintettel kiemeli, hogy az alperesi érvelésekkel szemben a közéleti véleménynyilvánítás szabadsága az alkotmánybírói gyakorlatban hamis tényállítások esetén a jóhiszemű közlőt védi, azt, aki nem tudott, és foglalkozására tekintettel nem is kellett tudnia a tényközlése valótlanságáról.

[38] Az elsőfokú bíróság ezért nem sértett jogszabályt annak megállapításával, hogy az alperesek megsértették a felperes jóhírnevét, és ezt a jogsérelmet a felperes nem volt köteles elviselni a fokozott tűrési kötelezettségére figyelemmel sem.

[39] A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság sérelemdíj alkalmazására vonatkozó döntésével. A kifogásolt közlések tartalmukban, és a sajtónyilvánosságon keresztül kellően súlyosak ahhoz, hogy a felperesnek nem vagyoni sérelmet okozzanak, és a legalább nagyfokú gondatlanságra is figyelemmel a helyreigazítás nem elegendő szankció a sérelmek orvoslására.

[40] A sérelemdíj mértékét a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésének szempontjait, az eset összes körülményét figyelembe véve kell megállapítani, és nem kell a bíróságnak levezetnie, hogy az összeg miként és mennyiben alkalmas a felperest ért vagyoni vagy nem vagyoni hátrányok kiegyenlítésére. Köztudomású hátrányként, és a jogsértés sértettre gyakorolt hatásaként volt elfogadható a perbeli közlésekkel összefüggően, hogy a felperes magyarázkodásra kényszerülhetett, megjegyzéseket kaphatott. A felperes ezen felül többlethátrányt nem bizonyított, többlethátrányt azonban az elsőfokú bíróság sem értékelte.

[41] A 7/2014. (III. 7.) AB határozat indokolására figyelemmel [50] a jogkövetkezmények alkalmazásánál, ennél fogva a sérelemdíj mértékénél is tekintettel kell lenni a közéleti vita minél szabadabb folyására. Kétségtelen, hogy a felperes a közéleti vita érdekében a közéleti hitelességével kapcsolatos kérdésfeltevéseket, az ebből eredő hátrányokat fokozottabban köteles tűrni, és közszereplőként nagyobb lehetősége van a valótlan tényállítások cáfolatára, álláspontjának megismertetésére az olvasóközönséggel. Ezt a körülményt azonban akkor lehet nagyobb súllyal figyelembe venni, ha az érintett médiafelület olvasóközönség felé biztosított a megszólalás lehetősége. Perbeli esetben a felperes álláspontja nem jelent meg a cikkekben az út jellegét, illetve a vagyonyilatkozattételi kötelezettséget illetően sem, az I. rendű alperes még helyreigazítást sem közölt.

[42] Az I. rendű alperes tekintetében a jogsértés súlyát fokozó körülményként helyesen értékelte az elsőfokú bíróság a helyreigazítás mellőzését, a hátrányok mérséklésének hiányát. Az I. rendű alperes ezzel a magatartással a jogsértés következményei iránti közömbösségét is kifejezte. A cikkben közölt információkat közre adó, a II. rendű alperes hivatkozási alapját jelentő I. rendű alperes felróhatósága jelentősebb a félrevezető tájékoztatás adásáért. A nagyfokú gondatlanság, lejárásra alkalmas hatás indokoltá tette a nagyobb összegű sérelemdíj alkalmazását. Különös figyelemmel arra is, hogy az I. rendű alperes jogi személlyel szemben, jelentősebb olvasottságánál fogva, a nagyobb összegű sérelemdíj képes a sérelemdíj szankciós, magánjogi büntetés és elégtétel adási funkcióját betölteni, a sérelmet szenvedett fél részére erkölcsi elégtételt adni és a jogsértőt a hasonló, jelentős felróhatósággal elkövetett jogsértéstől visszatartani. Ugyanezen okoknál fogva nem jelenti a megállapított sérelemdíj a közéleti vita aránytalan korlátozását sem. A Fővárosi Ítéltábla nem találta eltúlzottnak, jogszabálysértőnek ezért a 800.000 forint sérelemdíjat, és a sérelemdíj mérséklésére az I. rendű alperes esetében nem látott indokot.

[43] A II. rendű alperesnél figyelembe kellett venni, hogy a helyreigazítás bírósági eljárás nélküli közzétételével elégtételt adott, a sérelmek egy részét is orvosolta, másodközlő volt. A jogsértés súlyára, a kifogásolt közlések tartalmára, lejárásra alkalmas hatására, a

széleskörű hozzáférésre, és a felróhatóság előzőekben kifejtett nem jelentéktelen mértékére figyelemmel azonban nem volt indok a megállapított 300.000 forint sérelemdíj mérséklésére. Különös tekintettel arra is, hogy a sajtóban elkövetett hasonló jogsértések miatt megállapított összegek minimumaihoz közelít az elsőfokú bíróság által meghatározott mérték. A II. rendű alperes médiatartalom szolgáltató jogi személlyel szemben, a perbeli jogsértés miatt megállapított 300.000 forintos sérelemdíj nem alkalmas arra, hogy a közbeszéd folyására dermesztő hatása legyen, nem tekinthető túlzó szankciónak.

[44] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[45] Az alperesi fellebbezések nem vezettek eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése, és a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján a felperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) bekezdése alapján a díjjegyzékben foglaltaknak megfelelően, áfával a rendelkező részben megállapított ügyvédi munkadíj mint fellebbezési eljárási költség megfizetésére kötelezte az alpereseket, érdekeltségük arányában. A megállapítási kérelem miatt meg nem határozható pertárgyértékre tekintettel az I. rendű és a II. rendű alperes érdekeltségét 4:3 arányban vette figyelembe.

[46] A le nem rótt fellebbezési illetékről a Fővárosi Ítéltábla a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2021. április 9.

Dr. Sággy Mária s.k.

a tanács elnöke

Dr. Istenes Attila s.k.
s.k.

előadó bíró

Dr. Csordás Csilla

bíró

A kiadmány hitelül: